WINIARY

Gotuj się na Zmiany
RAZEM Z WINIARY

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA KLASY 4-8 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

ŁĄCZNY CZAS:
45 MINUT

O CZYM SĄ TE ZAJĘCIA

Uczniowie uczą się odróżniać konkretną informację o żywności od obietnicy reklamowej. Analizują hasła, porównują składy produktów oraz rozpoznają sposoby wywierania wpływu w reklamach, na opakowaniach i w mediach społecznościowych.

JAK ZAJĘCIA REALIZUJĄ IDEĘ PROGRAMU

Zajęcia rozwijają krytyczne podejście do informacji o produktach i żywieniu. Uczniowie sprawdzają źródła, wyciągają wnioski na podstawie etykiet i formułują pytania wspierające weryfikację informacji, również z pomocą AI.

JAKICH OBSZARÓW BLOKU DOTYKAMY

Obszar	**Co robią dzieci?**
Świadome wybory	Rozróżniają informacje i obietnice reklamowe.
Informacje o żywności	Czytają składy i porównują etykiety produktów.
Higiena cyfrowa	Analizują treści z mediów społecznościowych i rolę AI.
Krytyczne myślenie	Szukają wiarygodnych źródeł i pytań pomagających weryfikować przekazy.

PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ

CEL GŁÓWNY

Rozwijanie umiejętności krytycznej oceny komunikatów dotyczących żywności, w tym reklam, etykiet produktów i treści publikowanych w Internecie.

PO ZAJĘCIACH UCZEŃ:

- rozpoznaje różnicę między konkretną informacją a obietnicą reklamową;
- odczytuje i porównuje podstawowe informacje ze składu produktów;
- ozpoznaje elementy reklamy, greenwashingu i treści z social mediów, które mogą wpływać na odbiorcę;
- wskazuje wiarygodne źródła informacji o produkcie i żywieniu;
- formułuje pytania pomocne w sprawdzaniu informacji, także z wykorzystaniem AI.

Metody i formy pracy: rozmowa kierowana, analiza haseł i opakowań, porównywanie etykiet, praca indywidualna i w parach, dyskusja i burza mózgów.

POWIĄZANIA Z EDUKACJĄ SZKOLNĄ

Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych.

Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line – rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.

Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej.

PRZYGOTUJ WCZEŚNIEJ:

- Kartę pracy nr 1 – po jednej dla każdego ucznia
- Kartę pracy nr 2 – po jednej na parę
- Karty pracy nr 3A i 3B – dla dwóch grup par
- Długopisy lub ołówki

JAKICH OBSZARÓW BLOKU DOTYKAMY

Etap	Czas	Materiały
1. Brzmi przekonująco... ale skąd to wiemy?	10 min	Karta 1, długopisy lub ołówki
2. Śledztwo na etykiecie	15 min	Karta 2, długopisy lub ołówki
3. Przekaz pod lupą	20 min	Karty 3A i 3B, długopisy lub ołówki

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. BRZMI PRZEKONUJĄCO... ALE SKĄD TO WIEMY?

CZAS I MATERIAŁY:

10 MINUT | KARTA PRACY NR 1, DŁUGOPISY LUB OŁÓWKI

POWIEDZ UCZNIOM:

„Codziennie spotykamy różne informacje o jedzeniu – na opakowaniach, w reklamach, w Internecie i mediach społecznościowych. Nie wszystkie komunikaty są takie same. Niektóre podają konkretną informację, inne są przede wszystkim reklamową obietnicą, a czasem po prostu mamy za mało danych, żeby coś ocenić."

POPROWADŹ:

Zwróć uwagę na legendę na dole karty i wyjaśnij: „Przy każdym haśle macie trzy symbole. Waszym zadaniem będzie przeczytać każde hasło i zaznaczyć jeden symbol."

Wykonaj wspólnie z klasą pierwszy przykład. Powiedz: „Przeczytajmy pierwsze hasło: Ten napój wzmacnia odporność już po jednej porcji. Czy jest tu podana konkretna informacja, którą możemy łatwo sprawdzić, czy raczej bardzo mocna obietnica?"

Po odpowiedziach uczniów, powiedz: „To brzmi jak obietnica reklamowa, więc zaznaczamy!"„Teraz przeczytajcie samodzielnie pozostałe pięć przykładów i przy każdym zaznaczcie symbol, który waszym zdaniem najlepiej pasuje."

Uczniowie wykonują zadanie indywidualnie. Po kilku minutach nauczyciel omawia odpowiedzi z klasą. Przy kolejnych przykładach pyta: „Co zdecydowało o waszym wyborze?", „Czy można to sprawdzić na etykiecie albo w innym źródle?"

Następnie przekieruj uwagę uczniów na pole na dole karty: „Wybierzcie teraz jedno hasło, które zaznaczyliście jako wymagające sprawdzenia. Napiszcie, jak moglibyście sprawdzić, czy jest prawdziwe."

PODSUMUJ:

„Nie każda informacja, która brzmi przekonująco, jest tak samo wartościowa. Konkretne dane możemy sprawdzić. Reklamowe obietnice warto traktować uważnie, a kiedy brakuje informacji, trzeba poszukać ich więcej. Najważniejsze pytanie brzmi nie: czy wierzę?, ale: skąd to wiem i jak mogę to sprawdzić?"

PRZEBIEG ZAJĘĆ

2. ŚLEDZTWO NA ETYKIECIE

CZAS I MATERIAŁY:

15 MINUT | KARTA PRACY NR 2, DŁUGOPISY LUB OŁÓWKI

POPROWADŹ:

Podziel uczniów na pary i rozdaj każdej parze tę samą kartę z dwoma produktami. Powiedz:
„Na karcie macie dwa podobne produkty. Najpierw spójrzcie na ich przód, a potem przeczytajcie skład. Waszym zadaniem jest sprawdzić, co naprawdę można o nich powiedzieć."

Najpierw uczniowie odpowiadają na pytanie: „Co przód opakowania chce nam powiedzieć o produkcie?" Następnie porównują składy i uzupełniają krótką tabelę.

Potem powiedz: „Teraz sprawdźcie, czy pierwsze wrażenie z przodu opakowania zgadza się z tym, co znaleźliście w składzie."

Po wykonaniu zadania zaproś 2–3 chętne pary do odczytania swoich odpowiedzi i krótkiego uzasadnienia, na jakiej informacji z etykiety oparły swój wniosek.

Następnie omów odpowiedzi z całą klasą i zapytaj: „Czy wygląd opakowania wystarczył, żeby dobrze ocenić produkt?"

PODSUMUJ:

Na zakończenie powiedz: „Przód opakowania może zachęcać, ale konkretnych informacji szukamy w składzie i na etykiecie. Nie zgadujemy, sprawdzamy."

PRZEBIEG ZAJĘĆ

3. PRZEKAZ POD LUPĄ

CZAS I MATERIAŁY:

20 MINUT | KARTY PRACY NR 3A i 3B, DŁUGOPISY LUB OŁÓWKI

POWIEDZ UCZNIOM:

Podziel uczniów na pary. Połowa par otrzymuje kartę 3A, a druga połowa kartę 3B. Powiedz: „Każda para dostała inny przykład. Jedni analizują opakowanie produktu, a drudzy post z mediów społecznościowych. Waszym zadaniem jest sprawdzić, co ma was przekonać i gdzie można znaleźć wiarygodne informacje."

POPROWADŹ:

Uczniowie oglądają swoją kartę, czytają zamieszczone na niej hasła i wspólnie odpowiadają na pytania. Zachęć uczniów, aby zwrócili uwagę nie tylko na to, co widzą, ale również na informacje, których brakuje.

Uczniowie w parach odpowiadają na pytania znajdujące się na karcie pracy. Następnie przejdź do części dotyczącej AI i powiedz: „AI może pomóc nam ustalić, czego warto szukać i co sprawdzić. Zapiszcie jedno pytanie, które moglibyście zadać AI.Pamiętajcie, że odpowiedź AI także warto sprawdzić w wiarygodnym źródle."

Po wykonaniu zadania kilka chętnych par z kartą 3A i 3B krótko przedstawia swoje wnioski.

Na zakończenie przeprowadź krótką burzę mózgów i zapytaj: „Co było wspólne dla opakowania i posta w Internecie?"

Uczniowie podają swoje skojarzenia, np.: zielony kolor i liście, hasła, słowa, które mają wywołać dobre skojarzenia, np. „eko", „naturalny", „dla planety"

Zapisz odpowiedzi na tablicy, a następnie podsumuj.

PODSUMUJ:

„Opakowanie i post w sieci mogą używać różnych sposobów, żeby nas przekonać. Dlatego warto sprawdzić, skąd pochodzi informacja i na czym się opiera."

KARTA PRACY 1

SPRAWDŹ, ZANIM UWIERZYSZ!

PRZECZYTAJ KAŻDE HASŁO I ZAZNACZ ODPOWIEDNI SYMBOL

1 TEN NAPÓJ WZMACNIA ODPORNOŚĆ JUŻ PO JEDNEJ PORCJI

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

2 PRODUKT ZAWIERA 65% PŁATKÓW OWSIANYCH

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

3 ZNANY INFLUENCER MÓWI, ŻE TEN PRODUKT JEST NAJLEPSZY NA RYNKU

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

4 NA ETYKIECIE PODANO: TRUSKAWKI 8%

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

5 100% NATURALNY - NAJLEPSZY WYBÓR DLA KAŻDEGO!

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

6 POLECANY PRZEZ EKSPERTÓW

✓ ☐ ! ☐ ? ☐

✓ KONKRETNA INFORMACJA ! HASŁO LUB OBIETNICA REKLAMOWA ? ZA MAŁO INFORMACJI

WYBIERZ JEDNO HASŁO, KTÓRE ZAZNACZYŁEŚ JAKO WYMAGAJĄCE SPRAWDZENIA. NAPISZ, JAK MOŻESZ TO SPRAWDZIĆ, CZY JEST PRAWDZIWE.

.....

.....

.....

KARTA PRACY 2

ŚLEDZTWO NA ETYKIECIE

CO NAPRAWDĘ WIEMY O PRODUKCIE?

PRODUKT A

płatki owsiane 45%, cukier, rodzynki 8%, olej słonecznikowy, suszone truskawki 2%, orzechy laskowe, tłuszcz palmowy, aromat naturalny, zawiera drutlenek siarki.

PRODUKT A

płatki owsiane 70%, rodzynki 12%, orzechy (migdały, orzechy laskowe), suszone jabłka 6%, mąka owsiana, cynamon

KARTA PRACY 2

1. CO PRZÓD OPAKOWANIA CHCE NAM POWIEDZIEĆ O PRODUKCIE?

Zapisz, jakie wrażenie ma wywołać każdy z produktów.

PRODUKT A	PRODUKT B
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. CO ZNAJDZIESZ NA ETYKIECIE?

Uzupełnuj tabelkę na podstawie składu.

Etap	Produkt A	Produkt B
Główny składnik	.....	.....
Procent płatków owsianych	.....%	.....%
Procent owoców	.....%	.....%
Czy jest cukier?	☐ tak ☐ nie	☐ tak ☐ nie
Inne składniki	.....	.....

3. SPRAWDŹ i PORÓWNAJ

Zaznacz odpowiedź na podstawie informacji ze składu

Który produkt zawiera więcej płatków owsianych? ☐ Produkt A ☐ Produkt B ☐ Taka sama ilość

W którym produkcie jest cukier? ☐ Produkt A ☐ Produkt B ☐ Taka sama ilość

Który produkt zawiera więcej owoców? ☐ Produkt A ☐ Produkt B ☐ Taka sama ilość

Czy duże hasła z przodu opakowania potwierdzają to, co napisano w składzie?

Produkt A	☐ Tak	☐ Nie	☐ Nie do końca
Produkt B	☐ Tak	☐ Nie	☐ Nie do końca

3. WNIOSKI

Napisz, co można powiedzieć o tych produktach na podstawie informacji z opakowania i etykiety.

.....

.....

KARTA PRACY 3A

Zielone opakowanie

Czy to na prawdę jest ekologiczne?

Przyjrzyj się opakowaniu produktu. Odpowiedz na pytania .

1. **Co autor chce, żebyśmy pomyśleli o produkcie?**

.....

.....

2. **Co ma nas do tego przekonać?**

.....

.....

3. **Co jeszcze trzeba sprawdzić, żeby dowiedzieć się, czy te hasła są prawdziwe?**

.....

.....

4. **Gdzie możemy poszukać wiarygodnej informacji na temat tego produktu?**

.....

.....

Napisz jedno pytanie, które możesz zadać AI, aby pomogło ci ustalić, co warto sprawdzić na temat tego produktu.

.....

.....

KARTA PRACY 3A

PRZYJRZYJ SIĘ POSTOWI.

ODPOWIEDZ NA PYTANIA.

1. Co autor chce, żebyśmy pomyśleli o produkcie?

.....

.....

2. Co ma nas do tego przekonać?

.....

.....

3. Co jeszcze trzeba sprawdzić, żeby dowiedzieć się, czy te hasła są prawdziwe?

.....

.....

4. Gdzie możemy poszukać wiarygodnej informacji na temat tego produktu?

.....

.....

NAPISZ JEDNO PYTANIE, KTÓRE MOŻESZ ZADAĆ AI, ABY POMOGŁO CI USTALIĆ, CO WARTO SPRAWDZIĆ NA TEMAT TEGO PRODUKTU.

.....

.....

TWÓRCZE ROZWINIĘCIE ZAJĘĆ.
KONKURS DLA KLAS 4-8

Aktywność dodatkowa poza 45 minutami zajęć

ZOSTAŃCIE DETEKTYWAMI INFORMACJI!

Uczniowie wspólnie przygotowują plakat „Nie daj się nabrać! Sprawdzamy, zanim uwierzymy!", na którym pokazują, jak rozpoznawać chwyty reklamowe, greenwashing i niezweryfikowane informacje o produktach spożywczych. Wykorzystują wiedzę zdobytą podczas zajęć „Dobrze wiemy", ucząc się analizować przekazy marketingowe, porównywać informacje na etykietach oraz sprawdzać wiarygodność treści pojawiających się w reklamach i mediach społecznościowych.

ZADANIE KONKURSOWE

Stwórzcie wspólnie plakat „Nie daj się nabrać! Sprawdzamy, zanim uwierzymy!". Przedstawcie na nim trzy przykładowe komunikaty dotyczące produktów spożywczych, np. hasło z opakowania, reklamę produktu lub post z mediów społecznościowych. Pokażcie, co ma przyciągnąć uwagę odbiorcy, które informacje można zweryfikować, a które są reklamową obietnicą lub wymagają dodatkowego sprawdzenia. Zaproponujcie pytania i wiarygodne źródła, które pomogą ocenić prawdziwość tych komunikatów. Dodajcie własne hasło zachęcające do krytycznego myślenia i świadomych wyborów.

Cel	Utrwalenie umiejętności rozpoznawania chwytów reklamowych i greenwashingu, odróżniania konkretnych informacji od obietnic marketingowych oraz rozwijanie krytycznego myślenia, weryfikowania źródeł i świadomego podejmowania decyzji.
Materiały	Duży arkusz papieru, kredki, flamastry, kolorowy papier, klej, bezpieczne nożyczki, czyste opakowania produktów spożywczych, gazetki reklamowe, przykłady postów z mediów społecznościowych oraz inne materiały plastyczne.
Przebieg	Porozmawiajcie o komunikatach analizowanych podczas zajęć, np. „100% NATURALNY", „NAJZDROWSZA PRZEKĄSKA" czy „PRZYJAZNE DLA PLANETY". Następnie wybierzcie trzy przykłady przekazów reklamowych i podzielcie plakat na trzy części: „PRZYCIĄGA UWAGĘ", „CO NAPRAWDĘ WIEMY?" oraz „CO TRZEBA SPRAWDZIĆ?". Uczniowie rysują lub wycinają przykładowe opakowania, hasła i posty, a następnie wspólnie analizują zastosowane chwyty marketingowe. Wskazują konkretne informacje, reklamowe obietnice oraz elementy wymagające weryfikacji. Przy każdym przykładzie zapisują, gdzie można znaleźć wiarygodne informacje i jakie pytania warto zadać, również z pomocą AI. Na koniec dodają własne hasło zachęcające do sprawdzania informacji, np. „Nie wierz na słowo – sprawdzaj źródło!".
Ważne	Plakat powinien być wspólną pracą klasy i pokazywać, że atrakcyjna reklama lub popularny post nie zawsze przekazują pełne i wiarygodne informacje o produkcie. Nie chodzi o ocenianie konkretnych marek ani wskazywanie „dobrych" i „złych" produktów, ale o rozwijanie umiejętności analizowania przekazów, zadawania pytań i wyciągania wniosków na podstawie sprawdzonych informacji. Odpowiedzi uzyskane z pomocą AI również wymagają weryfikacji. Liczą się pomysłowość, współpraca, trafność argumentów i umiejętność wykorzystania wiedzy z zajęć.

ZGŁOSZENIE DO KONKURSU

Zarejestruj swoją placówkę na gotujsienazmiany.pl i prześlij poprzez formularz zdjęcie pracy w formacie PDF.

NAGRODY

- Dla 5 placówek szkolnych, które nadeślą najciekawsze prace, przewidziano vouchery o wartości 500 zł.
- Dla 5 nauczycieli, których klasy wygrają, również przewidziano vouchery o wartości 500 zł.

Do wyboru, zależnie od potrzeb placówki: DECATHLON, MEDIA EXPERT lub EMPIK.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA KLASY 1-3 SZKOŁY PODSTAWOWEJ